

بیماری وبای التور

وبا یک بیماری روده‌ای است که نشانه‌های آن در شکل شدید، ناگهانی با مدفوع روان، آبکی و بدون درد (اسهال آبکی-برنجی)، حالت تهوع و استفراغ فراوان شروع می‌شود. موارد درمان نشده با کاهش شدید آب بدن، اسیدی شدن، اختلال در دستگاه گردش خون، افت قندخون و نارسایی کلیه، منجر به مرگ بیمار می‌شود. در اغلب موارد، به خصوص در آلودگی با نوع التور، بیماری بدون نشانه و یا همراه با اسهال‌های خفیف است. حاملان (مبتلایان) بدون نشانه می‌توانند منتقل کننده عفونت باشند. مبتلایان به شکل‌های شدید بیماری ممکن است در عرض چند ساعت فوت کنند. میزان کشندگی در این شکل از بیماری ممکن است از ۵۰ درصد نیز تجاوز کند ولی درمان صحیح و به موقع، با جانشین کردن آب و الکترولیت‌های از دست رفته بدن، ممکن است این میزان را به کمتر از یک درصد کاهش دهد.

عامل بیماری معمولاً از طریق آب یا غذای آلوده به مدفوع، به انسان منتقل می‌شود. رعایت نکات بهداشتی درباره غذا و آب سالم و همچنین اهمیت شستشوی دست‌ها و استفاده از توالت، از بروز بیماری جلوگیری می‌کند. از آنجا که وبا به آرامی در میان جمعیت‌ها گسترش می‌یابد، کشف زودرس موارد بیماری، رعایت نکات بهداشتی، فعالیت‌های بهداشت محیط و مشخص کردن منابع احتمالی عفونت ضروری است. مراجعه به پزشک و مراکز بهداشتی-درمانی برای تشخیص و درمان بیماران مبتلا به وبا، پیش‌بینی و فراهم کردن امکانات مایع درمانی، استفاده از ORS و مراجعه برای درمان به محض شروع اسهال، می‌تواند باعث کاهش بسیاری از موارد مرگ ناشی از وبا شود.

۱۳ به کودکان خود احتمال مبتلا شدن به بیماری تب مالت را در صورت بازی با دام‌ها تأکید نمایید.

۱۴ از مصرف فرآورده‌های خام و یا نیم‌پز (جگر، گوشت، بافت‌های عصبی، مغز و غیره) جدا خودداری نمایید.

۱۵ از گوشت مورد تأیید سازمان دامپزشکی کشور (گوشت مهردار یا برچسب‌دار) استفاده کنید.

۱۶ از مصرف دنبان به دلیل آن که آلودگی بسیار بالایی دارد و نیم‌پز مصرف می‌شود خودداری کنید.

۱۷ از مصرف خام یا نیم‌پز گوشت، جگر و دنبان خودداری کنید.

۱۸ از خرید و مصرف بره تودلی به دلیل آلودگی بالای آن خودداری کنید.

۱۹ در طی اعیاد و مراسم خاص، دام را از مراکز مجاز سازمان دامپزشکی تهیه نمایید و در کشتارگاه ذبح کنید.

۲۰ از کشتار غیرمجاز دام در کوچه و خیابان خودداری نمایید.

۲۱ از مصرف گوشت‌هایی که اطمینان کامل از سلامت دام قبل از ذبح ندارید، خودداری نمایید.

۲۲ فضولات دام‌ها را در مکانی مناسب به فاصله حداقل ۵۰۰ متر در خارج از اماکن مسکونی انباشته و روی آن‌ها پلاستیک بکشید و به مدت حداقل سه ماه جابه‌جا نکنید.

۲۳ بهداشت محیط و پاکیزگی اطراف خانه‌تان را جدی بگیرید.

۲۴ در صورت بروز علائم مشکوک به تب مالت (تب طول کشیده، ضعف، درد مفاصل، کمر درد و ...) بلافاصله به مرکز بهداشت مراجعه نمایید.

۲۵ به دلیل آن که درمان تب مالت طولانی مدت است در صورت بهبود علائم پس از شروع درمان، دوره درمان را کامل کنید و درمان را قطع نکنید.

عامل بیماری وبا

عامل بیماری وبا میکروبی به نام ویبریوکلرا است. میکروب وبا از طریق تولید سم در روده کوچک باعث بیماری می‌شود. این میکروب‌ها در آب به مدت ۴ تا ۷ روز زنده می‌مانند. آب‌های معدنی به علت خاصیت اسیدی، محیط مناسبی برای زنده ماندن این میکروب نیستند. این میکروب تحمل خشکی و شرایط اسیدی با pH کمتر از ۵/۵ را ندارد. بنابراین اسید معده سد خوبی در برابر ورود آن‌ها به بدن است.

منابع عامل بیماری وبا کدامند؟

عامل بیماری وبا در آب آشامیدنی ناسالم، آب‌های راکد، آب‌های شور، آب‌های ساحلی، فاضلاب، آب چشمه، قنات، آب‌های سطحی، صدف دریایی، گوشت، میوه‌ها، سبزی‌ها و سایر مواد غذایی آلوده یافت می‌شود.

علائم و نشانه‌ها

تقریباً ۷۵ درصد از افرادی که دچار عفونت می‌شوند، هیچ نشانه‌ای از بیماری ندارند. ۲۰ درصد دیگر دچار اسهال می‌شوند که از اسهال ایجاد شده توسط دیگر عوامل قابل افتراق و تشخیص نیست. در تعداد اندکی (۲ تا ۵ درصد) از افراد مبتلا به عفونت، اسهال آبکی، استفراغ و از دست رفتن آب بدن رخ می‌دهد.

وبای علامت‌دار، با اسهال آبکی حجیم بدون تب یا زورپیچ شکم آغاز می‌گردد. مدفوع بیماران وبایی، ظاهر مایع شفاف آغشته به مخاط سفید رنگ می‌گیرد که در اصطلاح مدفوع «آب-برنجی» نام دارد و معمولاً بدون بو است یا بوی خفیف ماهی را دارد. استفراغ که می‌تواند شدید باشد و کرامپ‌های (گرفتگی‌های) دردناک در پاها علائم شایع هستند. در موارد شدید بیماری، زورپیچ در معده از درد دست‌ها و پاها ممکن است وجود داشته باشد.

افراد وبایی شدیداً بدحال ممکن است تا ۱۰ درصد از وزن بدن خود را از طریق اسهال و استفراغ از دست بدهند. در موارد بسیار شدید، از دست دادن مایع می‌تواند تا میزان یک لیتر در ساعت در مدت ۲۴ ساعت اولیه بیماری برسد. بیمارانی که شدیداً کم آب هستند ممکن است دچار شوک شوند. این بیماران فشارخون پایین و نبض ضعیف دارند. خواب آلودگی یا عدم هوشیاری نیز

ممکن است در آن‌ها دیده شود. آب بدن این بیماران را باید با استفاده از مایعات درون وریدی (سرم) جبران کرد.

راه‌های انتقال بیماری وبا

انتقال بیماری از راه دهان به معده انسان از طریق دست‌های آلوده، سبزی، میوه آلوده، مواد غذایی و آب آلوده به صورت مستقیم و خاک، حشرات و مدفوع به صورت غیرمستقیم انجام می‌گیرد.

توصیه‌های خودمراقبتی

- ۱ قبل از خوردن و آشامیدن هر نوع مواد غذایی در طول شبانه روز، دست‌های خود را با آب و صابون به خوبی شستشو دهید.
- ۲ همیشه از توالت‌های بهداشتی استفاده نمایید و بعد از هر بار استفاده دست‌های خود را با آب و صابون بشویید.
- ۳ از مصرف آب‌های غیربهداشتی (مانند آب رودخانه، جویبار، حوضچه‌ها، فضاهای سبز، پارک‌ها، استخرها، سدها، قنات‌ها، چشمه‌ها) خودداری نمایید.
- ۴ غذاهای اضافی پخته شده را بیش از یک ساعت خارج از یخچال قرار ندهید. درجه حرارت یخچال را از نظر دمای مناسب (۲ تا ۸ درجه سانتی‌گراد) برای نگهداری مواد غذایی کنترل کنید.
- ۵ از فروشندگانی دوره‌گرد و معابر عمومی که مواد غذایی پخته شده عرضه می‌کنند خرید نکنید.
- ۶ قبل از مصرف سبزی حتماً آن را ضدعفونی و به خوبی آبکشی کنید.
- ۷ از مصرف سالاد و سبزی در رستوران‌ها و فروشگاه‌های مواد غذایی که اطمینان از ضدعفونی کردن مواد نامبرده ندارید، به طور جدی خودداری کنید.
- ۸ مواد زاید و زباله‌ها را در کیسه‌های مخصوص زباله و در سطل دردار تا زمان انتقال به مأمورین شهرداری نگهداری نمایید.
- ۹ پس از هر بار تماس با مواد غذایی خام، قبل از مصرف غذا و میان وعده‌های غذایی، پس از تعویض پوشک بچه، بعد از رفتن توالت، دست‌ها را با آب و صابون به خوبی شستشو دهید.
- ۱۰ از خوردن آب در معابر عمومی و اماکن عمومی بالیون مشترک خودداری کنید.
- ۱۱ در صورتی که به آب آشامیدنی سالم دسترسی ندارید از آب بسته‌بندی استاندارد یا از آبی که به مدت ۳ دقیقه جوشانده شده استفاده کنید.
- ۱۲ از مصرف یخ یا فرآورده‌های آن که اطمینان از بهداشتی بودن تهیه و تولید آن ندارید جدا خودداری کنید.
- ۱۳ همیشه مواد غذایی را دور از دسترس حشرات، جوندگان و سایر حیوانات نگاه دارید.